

Написано от Христо Христов
Понеделник, 22 Август 2016 12:41

На много места в НРБ работниците са се надигнали и са предприели различни форми на протест след достигането на информация в България за създадения през 1980 г. независима синдикална организация „Солидарност” в Полската народна република, а Държавна сигурност е имала сериозни опасения от стачки и вълна в страната.

Това разкриват документи на ДС от този период, един от които desebg.com публикува онлайн.

Цензурата на комунистическия режим и опитите за тотален контрол на репресивния му апарат не са позволили на обществото да научава за недоволството на различни групи от него срещу тоталитарното управление на БКП.

Особено показателно е, че със сигналите за работническите протести и демонстрации срещу управлението се е занимавало [Второ главно управление на ДС](#) (контраразузнаването), което показва политическия характер на дейността му срещу общественото недоволство, насочена към обезпечаване на сигурността на комунистическата върхушка.

Въпросният документ е строго секретна информация относно: Получени сигнали във Второ главно управление (ВГУ) на ДС за подривна дейност, инспирирана от събитията в Полша или свързани с тях.

Написано от Христо Христов
Понеделник, 22 Август 2016 12:41

Той е от февруари 1981 г. и се отнася за различни прояви в страната от началото на същата година и от края на предходната година.

„В края на 1980 г. и началото на тази година във Второ главно управление – ДС се получиха значителен брой сигнали, свързани с полските събития, данните от които говорят за конкретни действия от враждебни на социалистическия строй лица да разлагат дисциплината в трудовите колективи, да организират стачки и безредици, да образуват нелегални групи за организирана борба срещу съществуващия в страната обществен строй”, алармира ВГУ.

В строго секретната информация се дават редица примери за общественото недоволство сред различни трудови колективи в страната.

Така например в Ловеч около 40 работници от Завода за темперован чугун демонстративно са напуснали работа и отказали да работят, а на следващия ден изобщо не се появили.

Монтьорите и шофьорите от автостопанство №8, база „Чаира” в Плевен са изразили групов протест от размера на възнагражденията си и отказали да работят.

Други работници от звено „Винзавод” в Автостопанство №2 са направили писмено изложение до профсъюзите, изразяващо тяхното несъгласие с размера на заплатите.

„Сигнали с остри изказвания, насочени срещу политиката на БКП и правителството, одобряване събитията в Полша и изразяване на мнение, че българските работници трябва да вземат пример от полските, са получени за лица от ТПО „Булгартабак” – София, Завода за инструменти и нестандартно оборудване и ремонт – Трявна, Домостроително предприятие на СМК и автостопанство „ПЛТК” – Варна”, е посочено в строго секретния документ.

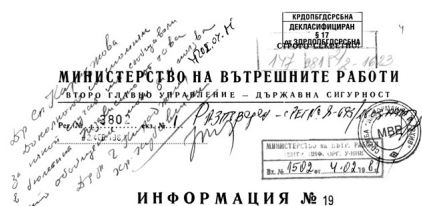
В него са коментирани и прояви на отделни работници. Атанас Събчев от „Кремиковци” ([виж подробности за него - ТУК](#))

Написано от Христо Христов
Понеделник, 22 Август 2016 12:41

) е засечен от ДС в желанието му заедно с брат му да организира „свободни профсъюзи”.

Шофьорът Панайот Кръстев от ДСО „Винпром” Сливен е говорил за „тежкото положение” в НРБ и предложил на колегите си всеки от тях да привлече по 5-6 души, на които имат доверие и да създадат „организирано сплотяване на работниците” с цел постигане на по-радикални промени в страната.

Документът е включен в сборника [„Държавна сигурност – профсъюзите, стопанският живот и работниците”](#) на Комисията по досиетата, 2015 г.

ИНФОРМАЦИЯ № 19

относно: Получени сигнали във Второ главно управление-ДС за подривна дейност инспирирана от събитията в Полша или свързани с тях

0, 3, 4
I - 8, 11, 12
II - 3, 5, 7,
III - 15, 14
V - 1 ППР

В края на 1980 и началото на т.г. във Второ главно управление-ДС се получиха значителен брой сигнали, свързани с полските събития, данните по които говорят за конкретни действия от враждебни на социалистическия строй лица да разлагат дисциплината в трудовите колективи, да организират стачки и безредици, да образуват нелегални групи за организирана борба срещу съществуващия в страната обществен ред.

На 25 декември 1980 г. около 40 работници от Завода за temperovan чугун в гр. Ловеч демонстративно са напуснали работните си места и отказали да работят. На следващия ден тези работници въобще не са се явили на работа. Ръководството на завода изразява мнение, че някои от въпросните лица е възможно да са автори на умишлено пьедивзвикани аварии на оборудването, случили се напоследък.

20122001

Написано от Христо Христов
Понеделник, 22 Август 2016 12:41

2

На същата дата монтьорите и шофьорите от Автостопанство № 8, база "Чаира" – Плевен са изразили групов протест от размера на заплащането им и отказали да работят.

Също в Плевен, работниците от звено "Винзавод" при Автостопанство № 2 са направили писмено изложение до проесъюзите, с което изразяват несъгласието си с определения им размер работна заплата, а шофьорът Цветан Вълвот от Автостопанство № 1 съзнателно разстройвал организацията по снабдяването на населението, детските заведения и училищата с нафта и с поведението си действувал разложително на останалите водачи на автоцистерни.

Сигнали за остри изказвания, насочени срещу политиката на БКП и правителството, одобряване събитията в Полша и изразяване мнение, че българските работници трябва да вземат пример от полските, са получени за лица от ТПО "Булгартабак" – София, Завода за инструменти, нестандартно оборудване и ремонт – гр. Трявна, Домостроително предприятие на СМК и Автостопанство "ПЛТК" – Варна.

Атанас Събчев, работник в СМК "Кремиковци", заедно с брат си имал намерение по примера на полските работници да създаде "свободни профсъюзи". Двамата уточнявали имената на своите колеги, на които могат да се опрат при осъществяване на намеренията си.

Шофьорът към ДСО "Винпром" – Сливен Панайот Кръстев, след като говорил за "тежкото положение" в НРБ, предложил на присъстващите всеки от тях да привлече по 5-6 човека, на които има доверие. Новопривлечените от своя страна също да

3

намерят съмишленици и т.н., като по този начин създадат "организирано сплотяване на работниците" с цел постигане на радикални промени в страната.

По изясняването на сигналите работят Второ главно управление-ДС, Софийско градско и окръжните управления на МВР във Варна, Габрово, Ловеч, Плевен и Сливен.

НАЧАЛНИК:
Ген.-майор
(Г. Владенов)

Отп. в 2 вкз.
№ 1 – ЦИОУ
№ 2 – отдел 14
Изп.: отдел 14/Лорданов
Нап.: Христова/3336
2.02.1981 г.

